

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718200980
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8718200980.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX Y., právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 472 34 466, proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, o zaplatenie sumy 7.781,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13Csp/8/2018-180 zo dňa 22.10.2019 takto

rozhodol:

Mení rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietá.

Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom, ktorý bol v poradí druhým, ktorým o žalobe rozhodol, rozhodol takto:

„I. Žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi sumu 7.781,84 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 10.10.2017 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V časti o zaplatenie úroku z omeškania v rozsahu nad 5 % ročne žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou súdu doručenu dňa 20.02.2018 žiadal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 7.781,84 eura s 8 % úrokom z omeškania ročne od 10.10.2017 do zaplatenie, žiadajúc taktiež, aby mu súd priznal nárok na náhradu trov konania. V žalobe bolo uvedené, že dňa 23.08.2010 uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 18.500 eur za zmluvne dojednaných podmienok. Predmetná zmluva však neobsahuje viaceré náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., konkrétne neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov. Nezakotvuje právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, neobsahuje podmienky za ktorých môže dôjsť k zmene úrokovej sadzby nakoľko zmluva umožňuje úrokovú sadzbu meniť. V zmluve sú len príkladmo uvedené niektoré poplatky odkazujúce na sadzobník banky, mali by tam byť uvedené aj údaje týkajúce sa prípadných poplatkov. Vzhľadom na nedostatky zmluvy je poskytnutý úver bezúročným a bez poplatkovým a plnenie nad rámec poskytnutého úveru, čo v prípade žalobcu bolo 7.781,84 eura, je bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, ktoré mu má žalovaný vydať.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil, a voči súdom vydanému platobnému rozkazu podal odpor. Žalovaný namietal posudzovanie záväzkového vzťahu ako vzťahu pre ktorý majú

platiť ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko žalobcovi bol poskytnutý úver na rekonštrukciu nehnuteľností, lehota splatnosti bola dohodnutá na 10 rokov od termínu do čerpania úveru, a v dodatku k zmluve bol termín konečnej splatnosti zmenený na 06.04.2021. Žalovaný nesúhlasil s tým, že by zmluva neobsahovala podstatné náležitosti. Čo sa týka namietaného nedostatku termínu konečnej splatnosti úveru, uviedol, že termín vo formáte deň, mesiac a rok nemohol byť uvedený keďže splatnosť bola dohodnutá v nadväznosti na termín čerpania úveru. Žalovaný tiež namietal aktívnu legitimáciu žalobcu, pretože dlh neplatil žalobca, ale záložca, ktorým bola R. P.. Vzniesol taktiež námietku premlčania pretože žalobca vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia získal najneskôr dňom 17.09.2015, kedy bol o platbe, ktorú zaslal záložca, informovaný. Subjektívna premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 17.09.2017 a žaloba bola podaná po jej uplynutí.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že strany sporu uzavreli dňa 23.08.2010 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 18.500 eur. Úver bol poskytnutý za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti - rodinného domu v X. č. súp. XXX, postaveného na parc. č. XX/X, zapísaného na LV č. XXXX pre k.ú. X.. V zmysle článku III bodu 1 zmluvy úver bol úročený úrokovou sadzbou vo výške 5,74 % p.a., ktorá bola platná do 05.09.2011. V zmysle bodu 2 sa zmluvné strany dohodli, že banka vždy najneskôr tri týždne pred ukončením platnosti úrokovej sadzby zašle dlžníkovi oznámenie o novej výške a dobe platnosti úrokovej sadzby, dohodnutej v súlade s obvyklou úrovňou úrokových sadzieb pre daný typ úveru v banke a podľa vyhodnotenia osobnej a finančnej situácie dlžníka. V zmysle bodu 3 pokiaľ dlžník nebude súhlasiť so zmenou úrokovej sadzby, je povinný túto skutočnosť banke písomne oznámiť najneskôr týždeň pred dňom ukončenia platnosti úrokovej sadzby a v takom prípade je povinný splatiť celý zostatok istiny a príslušenstvo, najneskôr ku dňu ukončenia platnosti úrokovej sadzby. V článku III bode 5 je uvedená RPMN vo výške 7,06 % a celková čiastka, ktorú je dlžník zaplatiť vo výške 24.902,40 eura. V zmysle článku IV sa strany dohodli, že dlžník môže dočerpať úver v celom rozsahu do 03.03.2011. V zmysle článku VI bodu 1 zmluvy úver mal byť splatený najneskôr do 10 rokov od termínu jeho dočerpania. Úver mal byť splácaný v mesačných splátkach v počte 120, a to vždy k tretiemu dňu v mesiaci vo výške 202,98 eura, a to za predpokladu, že dlžník dočerpá celý úver v termíne podľa článku IV ods. 1 zmluvy. V opačnom prípade banka oznámi dlžníkovi výšku anuitnej splátky zodpovedajúcu vyčerpanému úveru. Za účelom zabezpečenia úveru bola uzavretá záložná zmluva, predmetom záložného práva bol rodinný dom č. súp. XXX v X.. Žalobca počas trvania úverového vzťahu vyplatil z titulu istiny sumu 18.500 eur, z titulu zmluvných úrokov sumu 5.169,38 eura, z titulu poplatkov sumu 872,14 eura a z titulu úrokov z omeškania sumu 1.740,32 eur. Žalobca teda spolu uhradil sumu 26.281,84 eura. Dňa 01.03.2013 bol k zmluve uzavretý Dodatok č. 1, ktorým bola zmenená úverová zmluva v časti termínu konečnej splatnosti úveru tak, že táto bola dojednaná na deň 16.04.2021.

Posudzujúc zistený skutkový stav dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou. Za spotrebiteľskú zmluvu ju označil samotný žalovaný, účel poskytnutia úveru, rekonštrukcia nehnuteľnosti aj dohodnutá doba splatnosti úveru v čase jej uzavretia svedčia o tom, že žalobcovi žalovaný poskytol spotrebiteľský úver.

Z argumentov žalobcu, z ktorých malo vyplývať, že poskytnutý úver má byť posúdený ako bezúročný, mal za relevantný len ten, ktorým žalobca namietal absenciu vyjadrenia termínu konečnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti odkázal na názor, ktorý mal vyplynúť z uznesenia odvolacieho súdu č.k. 4Co/15/2019-154, ktorým bol zrušený pôvodný rozsudok vo veci, rozsudok č.k. 13Csp/8/2019-11 z 19.10.2018. Z názoru odvolacieho súdu má vyplývať, že v zmluve uvedené vyjadrenie termínu končenej splatnosti nezodpovedá zákonnej požiadavke určenia termínu splatnosti jasne, zrozumiteľne. Súd prvej inštancie uviedol, že to, ako je vyjadrený termín konečnej splatnosti v zmluve o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami nespĺňa riadne uvedenie termínu konečnej splatnosti, pretože zo zmluvy nie je zrejmé, čo sa myslí pod pojmom dočerpanie úveru, teda či ide o deň, kedy bol daný príkaz zo strany dodávateľa k uskutočneniu bankového prevodu klientovi alebo deň pripísania požičanej sumy na účet klienta. Pre tento dôvod dospel súd prvej inštancie k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s konštatovaním, že tento dôsledok má absencia aj len jednej z obligatórnych náležitostí zmluvy.

Žalovaným vznesenú námietku premlčania nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodnú. Uviedol, že nie je vylúčené, aby subjektívna a objektívna lehota začala plynúť súčasne. Musí byť však splnená podmienka, že oprávnená osoba má jednoznačnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia. V danom prípade objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom 08.09.2015, kedy došlo k splateniu zostatku úveru, avšak nebolo preukázané, že by súbežne začala plynúť aj subjektívna premlčacia doba. Podľa súdu prvej inštancie, ak žalobca poukazoval na to, že o skutočnosti, že mohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedel až zo stanoviska ministerstva spravodlivosti zo dňa 23.08.2017, až týmto dňom začala plynúť subjektívna premlčacia doba. Zo strany žalovaného nebolo dôkazmi

spochybnené toto tvrdenie žalobcu, preto dospel súd k záveru, že subjektívna premlčacia doba mohla začať plynúť najskôr dňom ako tvrdil žalobca. Pokiaľ žaloba bola podaná 20.02.2018, žalobca uplatnil svoj nárok pred uplynutím subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. Keďže zmluva o úvere, ktorá bola medzi stranami uzavretá je bezúročná a bezpoplatková, žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 7.781,84 eura, ktoré je povinný vydať žalobcovi.

Dôvodom zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti bol žalobcom nerelevantne žiadaný úrok vo výške a od času ako uplatnil v žalobe.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na § 497 Obchodného zákonníka, na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom období - § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 2, na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 563, § 517 ods. 2 a na § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, vychádzajúc z úspechu žalobcu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a to voči vyhovujúcemu výroku a výroku o nároku na náhradu trov konania z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dve sporné otázky a následne nesprávne rozhodol. Týmito otázkami boli absencia termínu konečnej splatnosti úveru a začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, čím nesprávne právne posúdil vec.

Podľa žalobcu zmluva o úvere nespochybniteľne obsahuje termín konečnej splatnosti úveru. Vyjadrenie termínu je jasné, určité a zrozumiteľné, a spĺňa všetky náležitosti kladené na tento údaj právnou úpravou. Takéto vyjadrenie je dokonca k prospechu spotrebiteľa, keďže on sám svojim konaním, podaním žiadosti o čerpanie úveru, v ktorej uvedie dátum požadovaného čerpania, určí tento termín. Žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie na podporu svojho záveru o absencii termínu konečnej splatnosti úveru uvádza ničím nepodložené tvrdenie o nepochybnom pojme „dočerpanie úveru“. Súčasťou zmluvy sú aj obchodné podmienky, ktorými je vymedzený pojem čerpanie úveru, v ktorých je uvedené, že poskytnutím peňažných prostriedkov sa rozumie deň odpísania z úverového účtu dlžníka. V tejto súvislosti uviedol, že obe súdom prvej inštancie spomenuté vymedzenia, dátum zadania príkazu bankou a pripísania peňažných prostriedkov spadajú z povahy veci do toho istého dňa a samozrejme sa zhodujú aj s dátumom odpísania peňažných prostriedkov z úverového účtu dlžníka a aj s dátumom požadovaného čerpania, ktoré stanovil klient. V tomto prípade sa jednalo o dátum 13.09.2010. Žalovaný poukázal tiež na to, že súd prvej inštancie vôbec nebral do úvahy skutočnosť, že pri uzatváraní dodatku k zmluve, v čase keď už bolo možné termín konečnej splatnosti úveru uviesť vo formáte deň, mesiac a rok je presne takto tento termín v zmluvnom texte vyjadrený.

Súd prvej inštancie nesprávne stanovil aj začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, kde síce uviedol, že je rozhodujúce poznanie skutkových okolností nie neznalosť právnej kvalifikácie, ale napriek tomu začiatok plynutia premlčacej doby určil na deň, keď bolo žalobcovi doručené stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ich právna analýza právnej kvalifikácie). Poukázal tiež na to, že zo žalobcovej výpovede vyplynulo, že na základe vedomostí (presvedčení o bezdôvodnom obohatení oslovil pani Mezenskú - OMBUDSPOT, Združenie na ochranu práva spotrebiteľa a následne Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalovaný uviedol, že záložca dňa 08.09.2015 poukázal čiastku 20.443 eur na účet č. XXXXXXXXXXXX. Uvedená platba bola 09.09.2015 prijatá na účte č. XXXXXXXXXXXX. S najväčšou pravdepodobnosťou už v tento deň mal žalobca vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno zodpovednosť za (tvrdené) bezdôvodné obohatenie vyvodit'. Preukázateľne touto vedomosťou žalobca disponoval dňa 17.09.2015, keď bol o platbe a o vysporiadaní pohľadávky informovaný zamestnankyňou žalovaného. Tento deň je teda nutné posúdiť ako začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula najneskôr 17.09.2017. Je tak zrejmé, že žaloba bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

Podľa žalobcu súd prvej inštancie vyhotovil rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nespĺňa kvalitatívne nároky, ktoré sa naň kladú. Argumenty uvádzané súdom si nesmú navzájom odporovať, a rozhodnutie nemá byť nepreskúmateľné. Nepreskúmateľné rozhodnutie, ktorým je aj odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, je priamym zásahom do práva žalovaného na spravodlivé konanie a súdnu ochranu. Žiadal preto, aby odvolací súd vo veci sám rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalobcu zaviazne k náhrade trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutom rozsahu považuje za správny. Pokiaľ žalovaný spochybňuje správnosť právneho posúdenia súdu prvej inštancie k absencii uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru, uviedol, že údaj o termíne

konečnej splatnosti úveru je v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch esenciálnou náležitosťou samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a musí byť v tejto obsiahnutý explicitne, a to presným dátumom, vo formáte deň, mesiac, a rok, pričom akékoľvek iné vymedzenie daného okamihu nie je možné považovať za dostatočné explicitné vyjadrenie tohto termínu keďže spotrebiteľ by si v prípade záujmu o tento údaj musel okamih konečnej splatnosti úveru vyvodiť len z ostatného obsahu zmluvy. Takýto názor vyplýva z rozhodnutí krajských súdov aj okresného súdu.

Nie správna je aj argumentácia žalovaného vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby. V prejednávanej veci žalobca plnil žalovanému na základe uzatvorenej spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Teda plnil to, čo mu výslovne vyplývalo priamo z uzatvoreného právneho úkonu. Plnil svoje povinnosti splácať na účet svojho veriteľa jednotlivé splátky úveru, ako mu táto povinnosť vyplývala zo zmluvy o úvere. Až po tom ako sa skutočne dozvedel podstatnú skutočnosť, že žalovaný nemá nárok na akékoľvek plnenie v rozsahu akýchkoľvek úrokov a poplatkov je možné hovoriť o tom, že žalobca skutočne spoznal všetky podstatné skutkové okolnosti týkajúce sa bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ žalovaný v odvolaní, vo vzťahu k posudzovaniu plynutia subjektívnej premlčacej doby odkazoval na rozhodnutia súdov, napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/121/2009, uviedol, že v konaní, v ktorom najvyšší súd posudzoval tam prejednanú vec, nevystupoval žiadny spotrebiteľský prvok. Vo veci, ktorú posudzoval súd prvej inštancie bola však posudzovaná právna otázka začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorú sa zo zákona vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Ide teda o špecifickú situáciu. Podľa žalobcu z ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, slovného vymedzenia „keď sa oprávnený dozvie“, je potrebné vyvodiť, že oprávnená osoba musí nadobudnúť skutočnú vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nie je možný predpoklad, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla, alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Ak spotrebiteľ mal získať skutočnú, (nie len predpokladanú) vedomosť o bezdôvodnom obohatení musel poznať jednak existenciu (uzatvorenej) zmluvy, ďalej rozsah povinností vyplývajúcich zo zmluvy (obsah zmluvy), a samotné plnenie zo zmluvy, ako aj skutočnosť, že veriteľ nemá na základe danej zmluvy nárok na akékoľvek plnenie nad rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov. Na to, aby spotrebiteľ mal vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu vôbec došlo, je potrebné, aby mal vedomosť o všetkých týchto uvedených skutočnostiach a najmä o poslednej skutočnosti. Žalobca taktiež poukázal na to, že pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania, námietka má byť kvalifikovaná. V prejednanom prípade však k tomu nedošlo keďže žalovaný v námietke premlčania neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé na základe čoho je možné nepochybné dospieť k záveru, že vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu dochádza, a kto sa bezdôvodne obohacuje mal žalobca už v čase zaplatenia tej-ktorej splátky plnenej nad rámec istiny poskytnutého úveru. Podľa žalobcu žalovaný v konaní svoju námietku premlčania v konaní nie len riadne neodôvodnil, ale túto ani nepodložil relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v prípade tejto skutočnosti spočívalo na jeho strane. Žalobca zdôraznil, že o tom, kto sa na jeho úkor obohatil sa dozvedel až po doručení stanoviska Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 23.08.2017, pričom skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia žalobcom nebol v predmetnom konaní nijako preukázaný. Žalovaný na prejednaný prípad aplikuje nesprávny výklad subjektívnej premlčacej doby, na základe čoho sa absolútne nezaobera subjektívnou skutočnosťou - existenciou skutočnej vedomosti žalobcu o existencii bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti odkázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/121/2009 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III.ÚS 413/2013-9.

Podľa žalobcu nie je dôvodný ani odvolací argument o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odôvodnenie rozsudku obsahuje rozsiahlu popisnú časť, dôkazy, aj to ako sa s vecou zaoberal, čiže právne posúdenie. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v napadnutom rozsahu potvrdil a priznal žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo. V rámci prípravy rozhodnutia o odvolaní žalovaného vyzval strany sporu v súlade s ustanovením § 382 CSP k tomu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 272 Obchodného zákonníka a k § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré, alebo niektorý z nich, pri doterajšom rozhodovaní neboli použité.

Žalobca vo vyjadrení k výzve súdu poukázal na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka so zdôraznením, že v zmysle uvedeného aplikácia § 272 Obchodného zákonníka nepripadá do úvahy a pokiaľ ide o aplikáciu § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka na prejednávany prípad, s aplikáciou tohto ustanovenia súhlasí; žalovaný na výzvu súdu nereagoval.

Odvolačný súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania vychádzajúc z ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario; v predmetnej veci bol súdom prvej inštancie skutkový stav zistený z dôkazov, ktoré boli súdu stranami predložené alebo označené jeho modifikácia odvolacím súdom nebola potrebná. Odvolačný súd oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 04.11.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalovaného bolo dôvodné.

5. Žalobca, právne zastúpený, podal na súd prvej inštancie dňa 20.02.2018 žalobu, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 7.781,84 eura od žalovaného, založenú na tvrdení o tom, že medzi ním a žalovaným bola dňa 23.08.2010 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný žalobcovi poskytol úver vo výške 18.500 eur, náležitosti zmluvy však nezodpovedali zákonom vyžadovaným náležitostiam záväzkového vzťahu jedným z účastníkov ktorého je spotrebiteľ, konkrétne náležitostiam podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto úver, ktorý bol na základe tejto zmluvy poskytnutý je úverom bezúročným a bezpoplatkovým. Keďže žalobca žalovanému uhradil nad rámec istiny poskytnutého úveru čiastku 7.781,84 eura, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré má žalobcovi vydať.

6. Skutkové tvrdenie o tom, že medzi stranami sporu, žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, bola dňa 23.08.2010 uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, spornými neboli. Z listín zo spisu, dôkaz ktorými bol súdom prvej inštancie vykonaný, vyplýva uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXX. Podľa tejto zmluvy sa žalovaný zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 18.500 eur za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti, ktorý bol zabezpečený nehnuteľnosťou. Dohodnutá bola ročná úroková sadzba 5,74 %, platná do 05.09.2011 s tým, že 3 týždne pred dňom ukončenia jej platnosti bude dlžníkovi zaslané oznámenie o novej výške a o platnosti dohodnutej úrokovej sadzby v súlade s obvyklou úrovňou úrokových sadzieb pre daný typ úveru v banke. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená vo výške 7,06 %. Celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť predstavovala 24.902,40 eura, priemerná hodnota RPMN bola 9,10 %. Zo zmluvy vyplýva, že dlžné strany sa dohodli, že dlžník zaplatí úver najneskôr do 10 rokov od termínu jeho dočerpania. Peňažný záväzok dlžníka vyplývajúci zo zmluvy zanikne jeho splatením. Nie sporným bolo aj uzavretie Dodatku č. 1 k predmetnej zmluve, na základe žiadosti dlžníka, kde predmetným dodatkom sa článok VI. bod 1 zmluvy o úvere, upravujúci splatenie úveru zmenil tak, že zmluvné strany sa dohodli, že dlžník splatí úver najneskôr do 06.04.2021 (dátum konečnej splatnosti úveru po odklade splátok a peňažný záväzok dlžníka vyplývajúci zo zmluvy zanikne jeho splatením).

Nie sporným, žalovaným, nie namietaným, bolo tvrdenie žalobcu o tom, že na úhradu úveru bola poukázaná čiastka 26.281,84 eura.

Zásadne sporným a rozhodujúcim bolo právne posúdiť tvrdenie žalovaného o tom, že na jeho strane bezdôvodné obohatenie nevzniklo keďže zmluva zodpovedá zákonom predpokladaným a vyžadovaným náležitostiam. Zásadným bolo tiež posúdiť relevantnosť žalovaným vnesenej námietky premlčania, z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby nároku, ktorý uplatnil žalobca na súde ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy. Dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 272 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluva vyžaduje pre platnosť písomnú formu iba v prípadoch ustanovených v zákone, alebo keď aspoň jedna strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy prejaví vôľu, aby sa zmluva uzavrela v písomnej forme.

9. Podľa § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka ak písomne uzavretá zmluva obsahuje ustanovenie, že sa môže meniť alebo zrušiť iba dohodou strán v písomnej forme, môže sa zmluva meniť alebo zrušiť iba písomne.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy medzi stranami sporu, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

12. Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

13. Podľa § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

14. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zákonníka v platnom znení, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

15. Podľa § 451 ods. 2 cit. zákona bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

16. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase vzniku zmluvy medzi stranami sporu, vyžadovanou v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, bolo uvedenie doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti zmluvy. Podľa článku VI. bodu 1 zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretej stranami sporu dňa 23.08.2010, zmluvné strany sa dohodli, že dlžník splatí úver najneskôr do 10 rokov od termínu jeho dočerpania. Peňažný záväzok dlžníka vyplývajúci zo zmluvy zanikne jeho splatením.

17. Čo sa týka požiadavky na uvedenie doby trvania zmluvy je nepochybné, že formulácia druhej vety v bode 1 článku VI. zmluvy zákonnej požiadavke zodpovedá, je jasné, že trvanie zmluvy je totožné s trvaním peňažného záväzku žalobcu voči žalovanému, t.j. do jeho zániku. Uvedené žalobca ani nerozporoval.

18. Určujúcim a zásadným bolo to, či zmluva, či už vo forme a znení ako bola podpísaná jej stranami pri jej vzniku alebo ako celok, t.j. vrátane dodatku k nej, zodpovedá zákonnej úprave.

19. Zákon č. 129/2010 Z.z. vo vzťahu k náležitosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. f) nenormuje v zmysle jednoznačného vymedzenia zákonom použitý pojem termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Z dôvodovej správy k vyhlásenému zneniu zákona, ktorá je interpretačným pravidlom, vyplýva len potreba zrozumiteľnej informovanosti o tejto náležitosti.

Termín je slovo latinského pôvodu pre vymedzenie určeného, stanoveného času pre realizáciu nejakého úkonu, dosiahnutia niečoho, splnenia. V tomto zmysle vymedzením času môže byť konkrétne určený deň alebo iná skutočnosť spôsobilá identifikovať stanovený čas, t.j. termín splnenia.

V tejto súvislosti sa prilehavým javí odkaz na názor Ústavného súdu Českej republiky v rozhodnutí I. ÚS 331/1998, podľa ktorého pri výklade právneho úkonu je nepísaným právnym pravidlom predpoklad, podľa ktorého žiadny normotvorca nezamýšľa dať tvorenému aktu absurdné alebo nerozumné následky. Súd by sa preto mal pri výklade zmluvy vyhnúť najmä takému výkladu, ktorý je pochybný najmä s obsahom na absurdné, či problematické dôsledky, ku ktorým vedie.

20. Podľa prvej vety bodu 1 článku VI. zmluvy v znení platnom v čase jej uzavretia (23.08.2010), bol termín splatenia vymedzený „najneskôr do 10 rokov od termínu jeho dočerpania“).

Je zrejmé, že akémukoľvek inému, na zmluve neparticipujúcemu subjektu, tento časový údaj nemôže byť jasný, nakoľko informáciu o „dočerpaní“ nemusí mať.

Zmluva je však dvojstranný právny úkon určený jej účastníkom, ktorí, alebo niektorý z nich, môže jej dôsledky ovplyvniť, ak mu to znenie zmluvy umožňuje. V prejednávanej príhode možnosť ovplyvniť konečnú splatnosť zmluvy bola na strane žalobcu, keďže je to dlžník, ktorému sa veriteľ zaviazal poskytnúť úver v zmluvne dohodnutej výške, ktorý sa môže rozhodnúť kedy úver „dočerpe“. Dočerpaním sa logicky nemôže rozumieť nič iné ako to, že v dôsledku „čerpania“ úveru sa peňažné prostriedky dostávajú do dispozičnej majetkovej sféry dlžníka. V tomto zmysle konštrukcia súdu prvej inštancie o údajnej nezrozumiteľnosti toho, či sa dočerpaním úveru má myslieť deň „kedy bol daný príkaz zo strany dodávateľa k uskutočneniu bankového prevodu klientovi alebo deň pripísania požičanej sumy na účet klienta“ obstať nemôže, a je možné súhlasiť s názorom žalovaného, že zmluvou dohodnutá formulácia bola v prospech dlžníka, ktorý bol tým subjektom, ktorý daný časový faktor mohol ovplyvniť a musel byť tak uzrozumený s tým, kedy nastane konečná splatnosť úveru - do 10 rokov od času, kedy úver vo výške, ako sa mu žalobca zaviazal poskytnúť dočerpe, t.j. dostane sa v úplnosti do jeho dispozície.

21. Potrebné je však uviesť, že pre prípad, že by žalobca nebol spotrebiteľom s charakteristikou priemerného spotrebiteľa, tak ako tento pojem vyplýva z bodu 18 preambuly Smernice 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, t.j. spotrebiteľom, ktorý je rozumne informovaný, vnímavý a obozretný, že dňa 01.03.2013 strany sporu uzavreli Dodatok č. 1 k zmluve z 23.08.2010 v písomnej forme, ktorý, ako z textu vyplýva, bol uzavretý na základe žiadosti žalobcu, a ktorým sa článok VI. zmluvy bod 1 veta prvá zmenil tak, že dlžník splatí úver najneskôr do 06.04.2021 (dátum konečnej splatnosti úveru po odklade splátok).

T.j., aj pre prípad ak by bol akceptovateľný názor prvoinštančného súdu o nezrozumiteľnosti konečnej splatnosti úveru, uzavretím dodatku museli byť akékoľvek pochybnosti dodatkom odstránené.

Pokiaľ uvedený záver, správne posúdenie prejednávanej veci súdom prvej inštancie nevyplýva, resp. ak mal súd za to, že právny vzťah je potrebné hodnotiť len v zmysle podmienok v čase uzavretia zmluvy, je potrebné uviesť, že autoritatívne zasahovanie do autonómie vôle strán je namieste tam, kde je takýto zásah racionálne nevyhnutný, stanovenie právnych následkov dvojstranného právneho úkonu je vždy otázkou jeho interpretácie v kontexte konkrétnych súvislostí. Platí pritom, že jednou zo zásad občianskeho práva je zásada prevencie, v zmysle ktorej majú byť prípadné pochybnosti riešené dohodou v záujme odstránenia prekážok, resp. všetkého, čo by mohlo v budúcnosti viesť k rozporu.

Ak teda strany uzavreli dodatok k zmluve obsahujúci konkrétny dátum konečnej splatnosti úveru v štruktúre deň, mesiac, rok, tento ich úkon akékoľvek úvahy o nesprávnosti údajov o konečnej splatnosti úveru eliminoval.

22. Z dôvodov uvedených v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku odvolacieho súdu tak vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnej právnej závere ak mal za to, že z dôvodu údajnej absencie údajov o konečnej splatnosti úveru bol úver, ktorý poskytol žalovaný žalobcovi úverom bezúročným a bezpoplatkovým, a prijatím plnenia vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré by mal žalobcovi v rozsahu plnenia prijatého nad sumu istiny poskytnutého úveru vydať.

23. Vzhľadom na to, že obsahom odvolacej argumentácie žalovaného bolo aj nesprávne právne posúdenie premlčania pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby, odvolací súd uvádza, že vznesenie námietky premlčania je procesným úkonom adresovaným súdu majúcim hmotnoprávny charakter, nakoľko je spojené s hmotnoprávnym následkom, ktorým je strata možnosti strany uplatňujúcej nárok domôcť sa ho súdnou cestou. Jej zmyslom je posilnenie právnej istoty subjektov právnych vzťahov pred časovo neohraničeným obdobím trvania hrozby plnenia, súčasne vedie k posilneniu všeobecného právneho princípu *vigilantibus iura scripta sunt* - práva patria bdelym.

Platí pritom, že subjektívna premlčacia doba môže plynúť výlučne v rámci objektívnej premlčacej doby, ak v rámci nej uplynie je bez významu posudzovanie uplynutia objektívnej premlčacej doby. Platí tiež to, že subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr od začatia plynutia objektívnej premlčacej doby, tiež to, že subjektívna premlčacia doba a objektívna premlčacia doba môžu začať plynúť súčasne.

24. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí ak sa nevykonalo v období v tomto zákona ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

26. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. V prejednávanej veci sa žalovaný bránil aj námietkou premlčania uplatneného nároku z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby poukazujúc na to, že žalobca bol dňa 17.09.2015 informovaný o platbe záložcu na úhradu úveru, ktorá bola na účet prijatá 09.09.2015, čo žalobca nepoprel a na pojednávaní 19.09.2018 uviedol, že po tom, čo došlo k splateniu úveru si „uvedomil, že nejako veľa preplatil“.

28. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúcim ten moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie skutkové okolnosti odôvodňujúce právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, treba pritom vychádzať z verifikovateľnej reality. V tomto zmysle sú skutkovými okolnosťami také skutkové znalosti, ktoré sú objektívne rozpoznateľné a ktoré spolu s vedomosťou o subjekte, ktorý sa obohatil sú rozhodujúcimi pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

29. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 20.02.2018, je tak možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že o skutkových okolnostiach odôvodňujúcich právo na vydanie tvrdeného bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel v čase od ktorého do podania žaloby na súd uplynuli viac ako 2 roky, subjektívna premlčacia doba začala plynúť najneskôr 17.09.2015, a v čase podania na súd bol domnelý nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej doby.

30. Pokiaľ žalobca, brániac sa žalovaným vznesenej námietke premlčania tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel z písomností Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 23.08.2017, je potrebné uviesť, že z tejto písomnosti sa nezozvedel o skutkových okolnostiach, dozvedel sa len právnu kvalifikáciu už existujúcich skutkových okolností vychádzajúcu z názoru autora tejto písomnosti. Kvalifikáciou už existujúcich skutkových okolností zakladajúcich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa ale nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale vedomosť o skutkových okolnostiach zakladajúcich zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (Najvyšší súd Českej republiky sp.zn. 33Odo/528/2006).

31. Z uvedeného vyplýva, že ak súd prvej inštancie pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá bola námietkou kvalifikovanou, vychádzal, čo sa týka začiatku jej plynutia vo vzťahu k tvrdenému bezdôvodnému obohateniu, z lehoty, ktorá mala začať plynúť vyhotovením stanoviska Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 23.08.2017, námietku premlčania právne nesprávne posúdil.

32. Pokiaľ žalobca vo vyjadrení k odvolaniu akcentoval status žalobcu ako spotrebiteľa, čo malo mať dôsledok na posudzovanie vznesenej námietky premlčania, je potrebné uviesť, že pri posudzovaní prejednávanej veci mal odvolací súd na zreteli aj tento aspekt prameniacy z toho, že spotrebiteľom sa poskytuje ochrana pred nekalými podmienkami použitými v zmluvách, čo vyplýva zo Smernice Rady č. 93/13/EHS. Ochrana v zmysle počiatku plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva je však právnou úpravou danou Občianskym zákonníkom určenou všetkým jej adresátom. Slovenská republika je podľa článku 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky zvrchovaným demokratickým a právnym štátom, z čoho vyplýva, že základnou premisou právneho štátu je všeobecná záväznosť práva pre všetkých.

33. Inštitút premlčania patrí k tým zásadným a závažným inštitútom občianskeho práva hmotného, ale aj právneho poriadku ako celku, že nie je možné do jeho výkladu zasahovať, či už extenzívne alebo reštriktívne aplikáciou ďalších všeobecných inštitútov právneho poriadku, t.j. aj aplikáciou všeobecných zásad (Ústavný súd Českej republiky III.ÚS 21/02).

Vznesená námietka premlčania v prejednávanej veci by nemohla byť posúdená, ak by aj bolo relevantne zistené bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ani ako rozporná s dobrými mravmi, keďže uplatnenie takejto námietky by sa priečilo dobrým mravom vtedy, ak by bolo výrazom zneužitia jej uplatnenia voči tej strane sporu, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Nebolo zistené a žalobcom ani nebolo tvrdené, že by žalovaný uplatnenie námietky premlčania zneužil.

34. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré odvolací súd uviedol, majúc za to, že zistený skutkový stav súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 388 CSP v napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil a žalobu zamietol.

35. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 2 CSP podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu odvolací súd voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu, t.j. 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.